

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.
Egyes szám ára 8 fill.
Heti díj száma 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felvilágosító:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manólovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 49.
Nyilv. sorozókat 40 fill.

Nyílt levél

Nagyságos Platz Bonifác Urhoz!

Nagy megaláztatással olvastuk Nagyságod üdvözlő levelét, melyet a mi főgymnáziumunk ifjúságához intézett abból az alkalomból, hogy a pünkösdi tornaversenyen a vándordíjat ők nyerték meg.

Ki is nyomódott Nagyságod levele. Ha helyünk volna, ide ígátanánk mi is, hogy minél többen olvassák városunkban azt a meleg hangú üdvözlő levelet.

De tudja-e Nagyságod, hogy az az ifju, kinek a királyi hercegné a győzelem selyem zászlaját átadta, hogy az az ifju, kivel a legmagyarabb királyi herceg kezét fogott, egy a huszonegyek közül? Egy azok közül, kiket Nagyságod fegyházba valónak mondott, egy azok közül, ki az Ön kegyes jóindulatából elvesztett 400 korona ösztöndíjat, egy azok közül, ki szegény házmester szülőik becsületes, derék gyermeke, akit igazságtalanul sújtott Nagyságod „tapintatos szíve!”

Nagyságod ugy-e elszólta magát? Akkor-e mikor azt a híres jelentést tette, vagy most mikor ezt a levelet írta? igazán nem tudjuk.

A minap azt méltóztatott mondani, hogy mikor ezek közé az ifjak közé lép, úgy érzi magát mintha fegyházba volna, most meg azt méltóztatik írni, hogy »a jelen kor fegyelmezett erős és bátor ifjaitól» tanulja meg a jövő éveknek nemzedéke, »miként kell a győzelem pálmájáért harcolni!»

Vagy tán azt hiszi Nagyságod, hogy az a kérlelhetlen szigor, amiben Ön részesítette ezeket az ifjakat, tette őket fegyelmezett, bátor ifjakká?

Nem, Nagyságos ur!

De inkább mert bátor, erős ifjak, az a kemény, durva szó, az a kiméltetlen szigor sem tudta megtörni őket.

És valjon azért rendelte el a Főigazgató ur, hogy sorait az ifjúsággal közöljék, mert azokban a sorokban a bocsánat és megbánás foglaltatik?

Bocsánat az ifjaknak és megbánás az elhamarkodott és nem tudóshoz illő kiszólásért.

De — kegyes engedelmeivel — ez a levél szörnyen vékony elismerés.

Mást kellett volna az ifjakkal közölni, a szeretetet.

Igen, a szeretetet az, amit egy „tapintatos szív”-nek — még ha az egy komoly, rideg tudós kebelében dobog — hirdetni kell.

Megbánni az elhamarkodást, a túlszigort, visszavonni a rideg ítéletet és megadni azoknak a derék ifjaknak a módot arra, hogy visszaszerezzék lelki nyugalmát.

A szeretet visszaadja annak a szegény ifjunak elvesztett ösztöndíját, megadja a huszonegyeknek — vagy tán többeknek a megérdemelt jó magaviseletet, visszahozza a ke-

gyetlenül kicsapott diákokat az iskolába, megbékíti az ifjúságot tanáraival, akik szintén a nyai szeretettel fogják aztán tanítani a gondjaikra bízott gyermek-ifjakat.

A szeretet hirdetése meghozza az általános békét, a feledés fátyolát ráboríthatja a multra, mely telve van kegyellenséggel, bánattal és gyászszal.

Bármily örömmel tölti el Nagyságodat az ifjak győzelem és bármily hangzatos szavakban ad annak az örömmek kifejezést: a közel multban történtek megparálva ezzel még nincsenek.

Meghat tán az öröm ily hangos nyilvánítása sokakat — mi még őszinte voltában is kétkelünk.

Sikkasztás a torony alatt.

Okirathamisító irnok.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap óta vagy titokban folyik a vizsgálat a város házában a számviteli osztályában, egy sikkasztási és okirathamisítási ügyben. Még a múlt évben kezdődött a sikkasztás, időközönként gyakorolta azt a számviteli osztálynak egyik irnok a most jöttek rá a bűnös manipulációra.

Hogyan jöttek a sikkasztásra?

A múlt év zárszámadásait készítik most a számviteli osztályban. A főkönyvek, naplók, pénztárkönyvek, nyugták szóval az összes számadások ott fekszenek most a számvizsgálók előtt, amelyből összeállítják a zárszámadás adatait. Az egyik számvizsgáló amint a nyugtákat és könyveket összehasonlította meglepő dolognak jött a nyomára. Ugyanazon bevételi tételnél a nyugta kevesebb összegről szól, mint a könyvekben feltüntetett bevételi összeg. Kutatott tovább és rövid időközben öt-bat ilyen esetet talált. Természetesen azonnal jelentést tett a polgármesternak, aki elrendelte a legszigorubb vizsgálatot.

Ki a tettes?

A vizsgálat első sorban a tettes megállapítására irányult. A számviteli osztályban volt Osztrogonác József nevű irnok, aki egyike volt a legnagyobb szűjhősöknek. Nyíltan mondogta mindenkinek, hogy ő tudja, hogy egyik-másik magasabb rangú városi tisztviselő minő visszaéléseket követett el.

Ez tudomására jutott a polgármesternek is, aki — ahelyett, hogy rögtön elbocsájtotta volna a rágalmazó irnokot —, a számviteli osztályból a közigazgatási iktatóba tette, de ott sem maradhatott sokáig viselkedése miatt, úgy hogy mégis csak el kellett bocsájtani.

A hamis nyugták.

A számviteli osztályban Osztrogonác állította ki a fizető feleknek a nyugtákat és a

házi pénztárnak szóló ellen-nyugtákat. Mikor a felek fizetni jöttek, megkérdezte, hogy mennyit fizelnek, kiállította a nyugtát és ha száz vagy kétszáz koronán felüli összeg volt a fizetés, csak a száz vagy kétszázon felüli összeget írta a nyugtába és ellen-nyugtába. Kiválasztotta a legalkalmasabb időt, mikor sokan voltak a pénztárnál, elkérte a pénzt a telektől, hogy majd ő lefizeti és a nyugtát átadja. A mit sem sejtő felek gyanútlanul átadák a pénzt és Osztrogonác bevitte a házipénztárba, lefizette a nyugtán és ellen-nyugtán kitüntetett összeget, a házipénztárnok és ellenőr aláírták, a nyugtát visszaadták neki, az ellen-nyugtát pedig visszatartották. Mikor minden rendben volt, Osztrogonác a félnek szóló nyugtát meghamisította akként, hogy a nyugtán kitüntetett összeg elé odairta az „1” vagy „2” számot aszerint, aminő összeget a felek neki átadtak és ezt a hamis nyugtát átadta a feleknek, kik elkönyvelés végett az illető osztálynak bemutatták, ahol természetesen a nagyobb összeget könyvelték el. A pénzt Osztrogonác zsebre vágta. — Így ment ez zavartalanul körülbelül 1 évig.

A hiányzó összeg.

Hogy mennyi a hiányzó összeg az még nincs megállapítva, most hallgatják ki a feleket. Eddig öt hat felet hallgattak ki és már is kitűnt, hogy a hiány körülbelül 1200 koronát tesz ki. Most van folyamatban még husz-harmincz félnek a kihallgatása, úgy hogy a hiányzó összeget még megközelítőleg sem lehet megállapítani.

A trachoma nyugták.

De nemcsak ilyen nyugtákkal manipulált Osztrogonác, hanem mással is. A város külterületén a trachoma betegek ambulatóriumának céljaira szobákat bérel a város évenként 120 koronát fizet egy szobáért.

Osztrogonác jól tudta, hogy mikor szokták a bérbeadók felvenni a bérösszeget, a pontos napon kiállította a nyugtát, aláírta a bérbeadó nevével felvette a pénzt és saját céljaira használta fel, ilyen módon is felvett 60 koronát, mely mint kifizetett összeg szerepel a város könyveiben.

Levél a polgármesterhez.

Mikor Osztrogonác megérezte a veszedelmet, eltávozott Szabadkáról. Néhány nap előtt levelet írt Eszékéről a polgármesternek, a melyben bej-merte bűnét és ígérte, hogy minden megéri csak ne jelentsék fel. A polgármester azonban másképp intézkedett biztosítási végrehajtást kért Osztrogonácznak örökségi jutalékára, úgy hogy ilyenformán a kár megtérül de ha nem is térülne meg a feleknek kell majd újból megfizetni, mert hiszékenységük folytán keletkezett a kár.

Az egész dologban helytelennek tartjuk azon eljárást, hogy már néhány nap óta folyó vizsgálatot nem hozták nyilvánosságra, hogy a károsult felek tudomást szerezhettek volna róla.

Különfélék.

— Az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése. A helybeli ügyvédi kamara a jövő hó 9-én d. e. 10 órakor a kamara helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát az új polgári perrendtartás törvény tervezetére adandó felirat megvitatása fogja képezni.

— Kitéfűtetett főhadnagy. Megirtuk annak idején, hogy Iskríc Mihály 86. gy. e. főhadnagy egy alkalommal megállította Hartmann kocsiába befogott lovakat amikor a teherhordó kocsit az utcán elragadták. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ő felsége a király megparancsolta, hogy Iskríc Mihály 86. gy. e. főhadnagynak egy kocsiának az agyongázolás-tól saját élete veszélyeztetésével eszközölt megmentése elismeréséül legfelső megelégedésének kifejezése tudtul adassék.

— Börtönvizsgálat. A börtönvizsgáló bizottság Schmausz Endre vezetése mellett ma megtekintette a törvényszéki fogházakat, hol mindent a legnagyobb rendben találván, a tapasztalatról jegyzőket vettek fel.

— Mamuzsics Ágó felebbezése. Ugy hírlak, hogy Mamuzsics Ágó felebbezését kiuyomva megküldte az összes minisztereknek, de már azt is beszélik, hogy Darányi miniszter a nevére érkezett példányt minden megjegyzés nélkül borítékban téve beküldte a városi tanácsnak.

— A szabadkai gazda kör kirándulása. A szabadkai gazda kör mintegy száz tagja Regényi Lajos elnök vezetése alatt t. hó 31-én Mezőhegyesre rándulnak, az ottani ménes és az összes gazdasági lánivalók megtekintésére. A kirándulók vasárnap térnek haza.

— Intézeti tornaverseny. Főgymnasiumunkban jövő hó 23-ikán lesz a tornaverseny, mely Palicson fog megtartatni. Ez alkalommal a Budapestten elért dícsőség megünneplésére Szabadka város megvendégeli az ifjuságot. — A disz-zászló nyerőit torna-tanárukkal együtt lefényképezik és az értesítőben a képet megörökítik.

— Tűzoltóink Berlinben. Scossa Zoltán tűzoltó-parancsnok és Vermes Béla orsz.-gy. képviselő jövő hó 2-án résztvesznek az orsz. tűzoltó-szövetségnek Budapestten tartandó elnökségi ülésén és 3-ikán elutaznak a berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszusra.

— A szabadkai Sport Egylet diadala. Mig Budapestten diákjaink szedték a babérokat addig a sport egylet tagjai Temesvárt és Kolozsvárt, Szárics János temeavári versenyeken 2 arany érmet (1 ső díj) és 2 ezüst érmet (2. díj) nyert, Pertich Kálmán Kolozsvárt 1 díjat nyert, Gruber Gyula ugyanott 3 első díjat és egy második díjat nyert. Pünkösd első napján a szabadkaiak 37 érmet nyertek.

— Jótékony czélu előadás. A szabadkai kereskedelmi alkalmazottak segélyező asztaltársasága által rendezendő színházi ünnepély az előjelekből ítélve sikerültnek ígérkzik. Jegyek már most kaphatók Neuhausz Bernát férfi- és női divat-kereskedőnél.

— Tanítási idő a gymnasiumban. A szabadkai főgymnasium tanári kara ma délután tartott konferencián elhatározta, hogy f. 6.

szetembertől kezdődőleg a tanítási időt megváltoztatják úgy, hogy a fővárosi gymnasiumokban van. A tanítási idő tehát reggel 8-tól d. u. 1-ig fog tartani. A határozatot felterjesztik a miniszterhez.

— Választási mozgalmak Ó-Kanizsán. Ó-Kanizsáról írják lapunknak, hogy ott az ellenzék Lovászy Mártont a „Magyarország“ felelős szerkesztőjét is fel akarja léptetni Bezeredy István ellenében. Tudósítónk nagyon valószínűnek tartja a jelölt győzelmét, mert a kerületben rendkívül nagy ismeretése és kiterjedt rokonsága van, továbbá régebben ő volt Ada község jegyzője és a kerületet a megelőző országgyűlésen is ellenzéki képviselte. Mi részünkről tévesnek tartjuk e híresztelést, mert tudomásunk szerint Lovászy Zentán lép fel. az ó-kanizsai ellenzék pedig már régebben megállapodott abban, hogy dr. Pataj Sándor zombori ügyvédet küldi a Bezerédi elleni küzdelembe.

— A népnünpély főnyereménye. A népnünpély alkalmával rendezett sorsjáték főnyereményét egy szép tehénét özv. Kóvágó Antalné nyerte meg, a ki a 28. számú rendőrnök muatvány sorsjegyét attól értesült a reá földhöz ragadt szegény asszonyra nézve nem mindennapi szerencséről. A szegény asszony eladja tehénét.

— Új krajezáros lap. „Bácskai Friis Ujság“ czimen egy krajezáros napi lap indul meg Szabadkán június 1-én. A lapot Kunetz Mór ismert bankház finanszírozza, ami biztosítja már, előre is, hogy hosszú életű lesz.

— Zeidó író és tudós előadása. Rokeach Lázár, jeruzsálemi tudós és kiváló héber író városunkba érkezett és jelenleg a helybeli izr. hitközség vendég szerzetét élvezi. A jövő hó 1-én szombaton délután 6 órakor az izr. hitközség tanácstermében előadást fog tartani a modern héber irodalomról, továbbá a palesztinai szokásokról és erkölcsökről. Előadásának tolmácsolására Dr. Farkas József rabbi vállalkozott.

— Mamuzsich Ágó lapot indít. Nagy elhatározásra készlettek a legutóbbi napok eseményei Mamuzsich Ágót. Ugy látszik nem akadt lap amely helyt adott volna annak a röpiratban kiadott felebbezésnek és effőltli haragjában elhatározta, hogy lapot indít amit a saját szája ize szerint fog szerkeszteni. A lap czime valószínűleg „Korrupció“ lesz, mert „Igaz Szó“ van már, hacsak nem társul az utóbbival úgy, hogy az új lap „a szükséghez képest“ naponként kétszer fog megjelenni.

— Posti — Szegeden. Ránk czífol egy krajezáros ujság, hogy hát mégis csak Szegedre megy Pesti. Hát a mi „holmi tájékozzalann helyről eredet“ híruk magának a direktornak a kijelentésére, akinek ezse ágában sincs elmenni tőlünk. Hanem hát abban az első hírből, amit ma nemcsak fentart, de ki is egészít a krajezáros annyi jó akarat nyilvánult színházunk direktora iránt, hogy szinte látunk már egy levélkét melynek hasonmása és az arra kapott válasz szerkesztőségünk kisedett kéziratát között feltalálható.

— Tűzeset. Gyurits Antal Salamon-utcaj házában tegnap reggel kigyuladt az istálló és egészen leégett. [Az idejekorán kivonult tűzoltók a tűz továbbterjedését megakadályozta]

— Kiszabadult örült. A közkórházból kiszabadult tegnap egy örült és mire szokását észrevették már a városban rémitgette a járó kelmeket szokatlan viselkedésével. Nagyne-

hezen a közönség segítségével sikerült elfogni a meqükülő örültet, kinek szokése szerencsére komolyabb veszedelmet nem okozott.

— Vasuti baleset. Rózsa Lajos csantavéri vendéglős kocsi Földi Vince e hó 29-én kora reggel 400 öveg sörrel megrakott kocsiával elindult a szabadkai tanyákra, hogy az ottani kocsmárosoknak a sört elszállítsa. Egy vasuti ájtárhoz érve, hol a korlát le volt eresztve, nem akarván sokáig várakozni, leszállt a kocsirol és megkísérelte a korlátot felnyitni, a mi azonban nem sikerült neki. Erre a kocsit megfordítván, megkerülte az ájtárot és a sineken akart áthajtani, de a kocsikerekei a sinek között megakadtak, úgy hogy kénytelen volt a közelgő vonat dűbörgésének hallatára a kocsiból kiugrani; hamarjában elvágta a kötőféket és így a lovak is megmenekültek köteleikeiktől és szintén elszáglultak. Így a teljes gyorsasággal robozó tehervonat csak a kocsit és a rajta levő terhet zuzta össze.

— Szökött katoná. Fogdmeg Pál 86. ezredbeli köztitöz tegnapelőtt megszökött ezredétől. Éjszaka hazament, ott czivilruhát öltött magára és kiment Palics alatt lakó kedveséhez, a hol a polgári rendőrök tegnap el is fogták.

— Egy suszter gaztette. F. Balázs helybeli suszter vadállati bűncselekményéről értesülünk, a ki e vérlázító embertelenséget egy alig 12 éves kis leányon követte el, a kinek szülői sirva panaszták el az esetet rendőrségünknek. A suszter régebben ismerte a kisleányt és valahányszor házuk előtt elment szivesen ereszkedett beszélgetésbe a ház előtt játszógató leánykával és ez alatt érelődött meg benne az ocsmány bűn. Tegnap a mikor látta, hogy senkitől se tartania lakásába ocsalta a leányt és ott követte el az ocsmány bűntettet. Remélhetőleg mielőbb elveendő méltó büntetését.

— Megörült szabó. Glöckner György helybeli szabó mester már napok óta feltűnt különös viselkedésével. Az utcán hadonázva járt és zavaros értelmű beszédet kezdett mindenkivel akit csak elcsiphelt. Ma délelőtt a „Pest“ szálló előtt leült és haogosan panaszkodta el, hogy hogyan lett megfosztva pénztől. A rendőrök erre a városházára vezették, hol kihallgatása után a közkórházba szállították megfigyelés végett.

— Megmarta egy kutya. Ma délután a IV. körben Hirsch Ferencz szabóinast egy kutya megmarta. Bsjött a mentőkhöz, hol bekötötték a sebeit. A kutyát megvizsgálták.

I^o Czement.

Braun Herman fia
Szabadka.

Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

Román 100. kg.	1 frt. 40 kr.
Portland	70
Hárs-fa 1-ö1.	11 frt.
Szil-fa	12 "
Bükk-fa	13 "
Gyertyán-fa,	14 "
Fa-szén zsák vételnél 3 kr. kg.-ja.	

Költözködést elvállalok.

4 darab stráf-kocsi eladó.

Cséplő és fűtő szén

Véres családi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Rémregénybe illő eset történt tegnap este 6 és 7 óra között a hatodik körnek egyik házában. A feleségét ölte meg egy szegény cipész, a véres tett után pedig öngyilkosságot követelt el.

Az esetről következő tudósításunk számol be:

A gyilkosság előzményei.

Gróf Pál 61 éves cipész már körülbelül harmincz év óta házastársul bírta Kurai Rosa 56 éves asszonyt. A házastársak valamikor jobb idők éltek, az asszonynak sátora volt a piacon a melyben különféle árukat adott el, a férjnek pedig elég jól ment a cipész mesterség.

Néhány év előtt elvesztették csekély vagyonukat is, a férj tovább dolgozott, az asszony pedig összevásárolta a régi cipőket, melyeket férje kijavított és a piacon eladott. Így éltek békés egyetértésben, a háztartáshoz öt gyermekük is segédkezett, mert valamennyi szolgálatban van, egyiknek kilencz éves kis-fia nálatuk tartózkodott ki iskolába jár.

A véres tett.

Hogy mi lehetett az oka a tegnapi esetnek, azt még sejtetni sem lehet. Este hat óra tájban a férj és feleség együtt voltak lakásukon, a fiu még nem jött haza az iskolából. Valószínű, hogy összezördültek azért, mert egyik fiuk egy kőes hírtől akart feleségül venni, amit az apja ellenzett, anyja meg nem törődött vele, — miközben a különben csendes természetű férj hirtelen haragjában felkapta a konyha kést és az asszonyt melbe szurta. A szurással azonban nem ejthetett valami nagyobb sebet, mert amint a hullaszemle igazolja, az elhunyt férj testén ütés nyomai láthatók és így valószínű, hogy erős dulakodás volt közöttük.

Dulakodás közben a férj feleségét az ágyra vetette és a kezében levő késsel nyakát elmetsette. Az első vágás nem nagyon sikerülhetett, mert az eszméletlen állapotban levő asszony nyakán a férj még egy vágást tett úgy, hogy a fejet a törzstől egészen elválasztotta.

Az öngyilkosság.

A véres tett után a gyilkos valószínűleg azért, mert tettének következményeitől félt a meghalt asszonyra zárta az ajtót, a kulcsot magához vette, kiment a kamrába és a gerendára felakasztotta magát. — Meglehet, hogy az öngyilkosságot már előbb eltölte.

A házban senki sem volt s így az eset lefolyásának tanuja nem volt.

Hat óra után hazajött a kis fiu az iskolából, beakart menni a szobába, de az ajtó zárva volt; átmant a szomszédba és kérdezte, hogy nem látták-e az édes anyját? Amikor tagadó választ kapott, visszament s amint a kamrának nyitva volt ajtaján betekintett, ott látta a gerendán függő helyzetben öreg apját. Besszaladt egyik pajtásával a rendőrséghez és bejelentette az esetet.

A rendőri vizsgálat.

Vidákovics rendőrbiztos azonnal kiküldött egy rendőrt a helyszínére, de akkor még arról semmit sem tudtak, hogy gyilkosság is történt. Amint a rendőr az ajtót feltörve a szobába lépett, borzasztó látvány tárult fel szeméi előtt: vértócsában láta az ágyon feküdni az asszonyt. Időközben dr. Tóth Béla rendőrorvos és Doesy József alkapitány a

mentőkkel megérkeztek a helyszínére, jegyzőkönyvet vettek fel a borzalmas esetről, mindkét hullát pedig a bajai temető bonczházába szállították.

A szobában az asztalon egy deczis pohárban félig bor volt öntve, meg lehet, hogy Gróf a rémes tettet ittas állapotban követte el.

A rendőri nyomozás folyamatban van. A bonczolást ma délután ejtették meg.

Aki szerelemben utazik.

— Saját tudósítás. —

Furfangos módját eszelte ki a könnyű pénzszerezésnek egy radonováci házaspár.

Csipak Antal és neje a nevezetes familia, Radonovácson laknak. A menyecske összebeszél a férjével, hogy jó lenne valami uton módon pénzt szerezni. Tanácskozás közben az asszonynak jó ötlete támadt, el is mondta nyomban a férj urának, hogy ismer Szabadkán valami Temunovits János nevű embert, akinek egy kis vagona is van, ismeretiséget fog vele kötni, lesz pénzüik, amennyi jól esik.

Ugy is történt, az asszony egy szép napon megismerkedett Temunovicsal, aki özvegy ember, de van egy kis fia is.

A menyecske az ismerkedés alkalmával bánatos özvegyet adta. Elpanaszolta a nagy bánatát, amelyen csak egy szerető férfi sziv tudna segíteni.

A hálóba kerített ember nyomban felajánlotta szerelmét és az asszony nemsokáig habozott, elfogadta az ajánlatot. Ugy beszéltek meg, hogy kedden este Temunovicsnak II. kőri lakásán találkoznak, együtt töltenek néhány napot, azután az anyakönyvvezető elé mennek.

A menyecske azonban kikötötte, hogy első találkozásuk alkalmával szerelmük zálogául 100 koronát ad Temunovics az asszonynak.

A várva várt nap elérkezett. Az asszony felvette ünnepi ruháját és bekopogtatott az új férjfelöltél.

Meg volt az öröm, ami azonban keserűséggé változott, mert alig hogy besötétedett, valaki kopogtatott az ajtón.

„Köje to“? (Ki az?) szólal meg egy hang. Nem sokáig kellett várni, az asszony kinyitotta az ajtót és a szobába engedte az igazi férjet.

Ekkor következett csak a megbeszélte végrehajtása.

Csipak Antal és felesége a földre teperték a szerelmes extérjet, elvették tőle a 100 koronát, amelyet a dulakodás hevében egészen összevéreztek.

Mikor már a pénz zsebükben volt, összekopogtak és hazamentek.

Temunovits azonban nem hagyta abba a dolgot, panaszt tett a rendőrségnél, mely megindította a nyomozást a szerelemben utazó férj és feleség ellen.

Közgazdaság.

A szőlő peronosporája.

— A legjobb eljárás a betegség ellen való védekezésre. —

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémiaival egybekötött növényélet és növénykórtani állomás tudós t. nárainak vezetése alatt már három éve kísérleteket folytat a peronospora ellen való védekezés terén, az ajánlott különféle védekezési anyagokkal. Az eredményt a „Kísérletügyi Közlemények“ című hivatalos folyóirat tette közzé.

Az eddigi kísérletek az általánosan használt rézgálic és égetett mész keverékkel szemben előnyösnek mutatták be, a már hazai gyártású dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por“.

A kísérletek hosszu leírása után a dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por“ előnyeit a hivatalos kiadvány a következőkben összesíti:

Lásunk egy kis párhuzamot a házilag készült rézgálic-keverék és a dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por“ készült permetező-anyag között, csak a tulajdonságokat véve figyelembe.

A házilag készült rézgálic-keverék készítése határozott ügyességet és szakismeretet igényel s csekély hibával, melyet a permetező anyag elkészítésénél elkövetünk, igen érzékeny károkat okozhatunk.

A készítés körülményessége hátráltatja a munkát, sok időt vesz igénybe s ha megmarad, használhatatlanná válik.

Az ajánlott lemérési módszerek szerint elkészített oldat soha sem megfelelő s különösen ha nagyobb mennyiségű készítenek, a legnagyobb valószínűség szerint maró hatású lesz.

Minden kg. rézgálicra 1 kg. égetett mész van számítva! Vajjon lemérik-e a szükséges mennyiséget? A legtöbb gazda nem! De tegyük fel, hogy pontosan lemérik.

A jól kiégetett mész könnyebb s belőle több megy 1 kg. súlyra, mint ha vannak közte félig kiégetett vagy egyáltalán ki nem égetett darabok, a melyek a vízben nem oldódnak.

A mész kiégetési fokát úgy ránkéve nem lehet meghatározni s így a gazda nem képes megítélni, vajjon adta-e a szükséges mennyiséget az oldathoz. Nagyobb mennyiségű oldat készítésénél, a hol 50—100 kg. meszet használunk fel, a legjobban kiégetet mészről is marad oldhatatlan mészke vissza.

A legtöbb gazda, különösen a kisbirtokosok, nem is használ égetett meszet, hanem oltot meszet. Lemérésről szó sincsen, csak úgy tesz bele egy pár kanállal s az oldat színeről határozza meg ennek jóságát. Hogy milyen permetező oldatok kerülnek így ki, arról eléggé meggyőző bárkit egy séta valamelyik nagyobb község szőlőskertjében, a permetezés után 7—8 nap múlva.

A mi a hatást illeti, azt őszszel látjuk a szegény tökéken, a melyeket nem csak a penospora, de a permetezés is alaposan megdézsmált.

Vajjon vizsgálják-e az oldatot kémhatására nézve?

A kisgazda egyáltalán nem s nagyobb szőlőgazdaságokban is csak itt-ott. A legtöbb helyen lemérik az anyagot s minden további nélkül permeteznek vele, vagy szemmértékre határozzák meg az oldat jóságát.

Ilyenformán különösen az első permetezés után a gyöngye lomb és hajtásvéget leperzselése napirenden van.

A „bordói por“-ból készült oldatnál mindezek elesnek.

Az oldat elkészítése kevés időt vesz igénybe, ügyességet s szakismeretet nem kíván s maró hajtása nincsen, így a lombperzselésről szó sem lehet.

A permetezésnél esetleg kimaradt oldatot jól bedugaszolt hordóban a másik permetezésig eltarthatjuk a nélkül, hogy az megromlana.

A permetező készülék porlasztó makkját sohasem dugaszolja el, a mi pedig házilag készült rézgálic-keverékénél igen gyakran megtörténik.

A szőlő zöld részeire határozottan jobban tapad, mint a rézgálic-keverék és még nagyobb mennyiségű csapadék (eső) sem képes lemosni.

Ezen előnye különösen figyelembe veendő.

Ezenyit óhajtottunk az új anyagról elmondani három évi kísérlet eredménye alapján, összehasonlítva a házilag készült rézgálic-keverékkel.

A fent ismertetett előnyökkel bíró dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por“, a németországi szabadalom szerint, már hazánkban gyártják.

Egy kat. hold szőlő évi 3-szori permetezéséhez kell belőle: az első permetezéshez $1\frac{1}{2}\%$ -os oldat (3 hl. oldat = $4\frac{1}{2}$ kg. por), 2-ik permetezéshez 2% -os oldat (5 hl. oldat = 10 kg. por), a 3-ik permetezéshez $1\frac{1}{2}\%$ -os

oldal (6 hl. oldal = 9 kg. por), összesen tehát egy évre 1 kat. hold szőlőre kell 23 1/2 kg. dr. Aschenbrand féle „bordói-por“, a mi 70 fillérel számítva kilogrammját, 16 korona 45 fillért tesz ki.

Ezzel szemben a 2%-os rézgálic és mész keverékhez kell, a 3 permetezésnél szintén 14 hl. oldatot számítva, 28 kg. rézgálic, a mi 86 fillérével kitesz 18 korona 48 fillért, a miből jön 28 kg. égetett mész, ára 84 fillér. az összes költség tehát 19 korona 32 fillér.

A dr. Aschenbrand-féle „bordói-por“ használata tehát nemcsak jobb és biztosabb hatású, mint a házilag készült rézgálic keveréké, de még olcsóbb is évenként és holdanként 2 korona 97 fillérel, és elmarad alkalmazásánál a hosszúság és pepecselő munka.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

TÓZALLÓ
Chamotte
cserép - kályhákat

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jóállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Győr-telep: II-ik kör, 378 sz.

Szabadkán a honvédkaszárnya előtt.

Naponként d. e. 9 órától estl 10-ig nyitva.

Elsőrangú
PANOPTIKUM

és anatómiai muzeum.

Tulajdonos: Winter Vilmos.

A panoptikum áll: gépezettel mozgatható viaszfigurákkal. — Történelmi csoportok és népfajok a világ minden tájakáról. Híres férfiak melképe, köztük számos császáré és királyé. Gazdag anatómiai muzeum viaszból, sok száz preparatum és alak.

Nagyszerű panoráma, több mint száz üveggel. A legújabb napi események, a transvaali és kínai háború is látható.

Az anatómiai muzeum szédén csakis hölgyek által tekinthető meg.

Bélepti díj: Panoptikum-panoráma. Nappal 15 kr., este világitás mellett 20 kr. Tíz éven aluli gyermekek és kózkatonák csak 10 krt. fizetnek. — Anatómiai muzeum, csakis felnőtteknek, 15 kr.

Kiváló tisztelettel
Winter Vilmos.

Angol stílusban készült
HÁLO SZOBA
és renesans stílusban
Ebédlőszoba

butor eladó.

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut 208. sz.

Figyelem!

Az angol-bur háború kitörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét beszüntették, minéllogva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háború befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkenni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zálogcédlői vannak, azokat a legmagasabb árrban vásárlom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzeti-szállóval szemben

A szőlő peronoszporája

ellen való védekezéshez legjobb anyag a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

„BORDÓI-POR“

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban á kg. 70 fillér, 10 és 5 kgos zsákokban á kg. 74 fillér. — Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad mint a rézgálic a permetezőt sohasem dugítja. — A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye; 450 magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is. — Megbízottak: Késmárky Béla, Zombor. Bátorj Jenő, Szabadka Eötvös-u. 114. Guba József, B.-Topolya. Kráhl Ignác, B.-Almás.

A szőlő OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNYPOR

Leszállított ár Budapesten: 50 kgos zsákokban á kg. 50 fillér; 10 és 5 kgos zsákokban á kg 54 fillér. — Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy a kénmáj.

A szőlő éresét sleteti, a természetesét javítja. — Sok termelő megtakarított vele egy permetezést a peronoszpora ellen és megvédte vele szőlőjét az őszi rothadástól. — Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is. — Megbízottak: Késmárky Béla, Zombor Bátorj Jenő, Szabadka, Eötvös-u. 114. Guba József, B.-Topolya. Kráhl Ignác B.-Almás.

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25-én.

Főnyeremény
30.000 korona értékű

Concordia sorsjegyek
á 1 korona.

ajánlja:
Kunetz Mór főelárusító
Szabadka.